

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Ö. Ç. BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/8203
Karar Tarihi : 21/9/2016

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Hicabi DURSUN
Hasan Tahsin GÖKCAN
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Raportör : Şermin BİRTANE
Başvurucu : Ö. Ç.

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Başbakanlık Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Müsteşarlığında istihbarat uzmanı olarak görev yaptığı sırada Müsteşarlık tarafından evlenmesine izin verilmeyen kadınla gizli şekilde evlendiği ve yurt dışında görev yaptığı sırada yürüttüğü faaliyetler konusundaki hatalı davranışlarını zamanında Müsteşarlık makamına bildirmediği konusunda hakkında açılan disiplin soruşturması sonucunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına (önceki adıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı) uzman kadrosuna atanması nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 5/6/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır. Başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Birinci Komisyonunca 18/7/2014 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm tarafından 16/4/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü 18/6/2015 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. Bakanlık tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan görüş 6/7/2015 tarihinde başvurucaya tebliğ edilmiştir. Başvuruca, Bakanlığın görüşüne karşı beyanlarını 14/7/2015 tarihinde ibraz etmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu 15/4/1996 tarihinde MİT Müsteşarlığında göreve başlamıştır.

9. Başvurucu 20/7/2001 tarihinde A.Ö. isimli kişiyle evlenmek istediğini belirterek evlenmesine izin verilmesini talep etmiştir.

10. MİT Müsteşarlığının 8/10/2001 tarihli yazısıyla, A.Ö. hakkında yapılan güvenlik soruşturmasına göre, "A.Ö.nün babasının F.Gülen grubuna mensup olduğu, A.Ö. ile evlenmesinin sakınca yaratabileceği" belirtildiğinden başvurusunun anılan kişiyle evlenmesinin uygun görülmediği bildirilmiştir.

11. Başvurucu 30/10/2001 tarihinde verdiği dilekçeyle A.Ö. isimli kişiyle evlenmekten sarfınazar ettiğini bildirmiştir.

12. Nüfus kaydında yer alan bilgilere göre başvuru 1/8/2002 tarihinde A.Ö. ile evlenmiştir. Başvurucu bireysel başvuru formunda Kurumuna haber vermeden anılan kişiyle gizlice evlendiğini beyan etmiştir.

13. Başvurucu 6/8/2002 tarihinde MİT Müsteşarlığı tarafından yurt dışı sürekliliğe atanmıştır.

14. Başvurucu hakkında "yurtdışında yürüttüğü faaliyetler konusunda önceden tespit ettiği operasyonel hususlarla ilgili bazı bilgi, gelişme ve aksaklıkları, hatalı davranışlarını zamanında Müsteşarlık karargahına bildirmediği, daha önce evlenme talebinde bulunduğu ancak Müsteşarlık makamınca evlenmesi uygun görülmemeyen bir bayanla olan beraberliğini yurt dışında da sürdürdüğü, söz konusu bayanın kendisini çevresine Ö. Ç. eşi olarak tanıttığı ve eşinin MİT'te çalıştığını beyan ettiği, görev yaptığı yabancı ülke gizli servisi tarafından Ö. Ç. ve daha önceki görevlilerin temas ve faaliyetlerinin deşifre edildiğinin anlaşılması olduğu" gerekçeleriyle disiplin soruşturması açılmıştır.

15. Soruşturma sonucunda hazırlanan raporda, başvurusunun muhtelif tarihlerde gerçekleştirmiş olduğu istihbari içerikli görüşmelerin görev yaptığı yabancı ülke gizli servisi tarafından tespit edildiği, başvurusunun bu durumu anlamasına rağmen konuyu Karargâha bildirmediğinin anlaşıldığı, başvurusunun da ifadesinde özellikle Ocak 2005 ayından itibaren söz konusu gizli servisin kendisini ve kaynaklarını takibe aldığı hissettiğini, bazı kaynakları takip edildikleri konusunda uyardığını, kendinden önceki görevlilerin olay ve gelişmeleri Karargâha intikal ettirmediklerini dikkate alarak tecrübesizliği nedeniyle kendisinin de tespitlerini Karargâha bildirmediğini beyanla kabul ettiği belirtilmiştir.

16. Anılan raporda ayrıca başvurusunun yurt dışında görev yaptığı 6/8/2002 ile 7/4/2005 tarihleri arasında A.Ö. ile birlikte hudut kapısından giriş, çıkış yaptıkları, A.Ö.nün yaklaşık 21,5 ay süreyle yurt dışında başvurusuyla birlikte ikamet ettiği ve kendisini başvurusunun eşi olarak tanıttığının anlaşıldığı bildirilmiştir.

17. Söz konusu disiplin soruşturması raporunda başvurusunun "...evlenmesi uygun görülmemeyen A.Ö. İle birlikteliğini 2001 yılından itibaren devam ettirmesi, yurt dışı görevinde dahi adı geçenle beraberliğini sürdürmesi, ayrıca, görevi esnasındaki faaliyetleri sırasında, önceden belirlediği operasyonel konulardaki bazı bilgi ve gelişmeler ile aksaklıkları, hatalı davranışlarını zamanında Karargâha bildirmemesi yönündeki fiillerinin, 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinin birinci fıkrasının C bendinin (a) alt bendinde yer alan, 'kasıtlı olarak verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek' hükmüne uyduğu, bu nedenle, disiplin hukuku yönünden 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırılmasına; idari yönden ise 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun 19. maddesi gereğince başka bir kurum veya kuruluşa naklen atanması..." teklifi getirilmiştir.

18. Bu doğrultuda başvuru 28/4/2005 tarihinde aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılmıştır. Ayrıca MİT Müsteşarlığının Başbakanlığa gönderdiği 20/5/2005 tarihli yazısıyla başvurunun başka kuruma naklen atanması teklif edilmiş; Başbakanlığın 26/7/2005 tarihli yazısı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşüne istinaden başvuru, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (önceki adıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı) emrine uzman olarak atanmıştır.

19. Başvurucu, disiplin cezasına karşı dava açmamıştır. Başvurucuya ait 16/11/2007 tarihli "Memur Sicil Özeti"nde, anılan cezanın 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun uyarınca affedildiği belirtilmiştir.

20. Başvurucunun naklen atama işleminin iptali istemiyle açtığı dava ise, Ankara 7. İdare Mahkemesinin 28/2/2008 tarihli ve E.2006/55, K.2008/231 sayılı kararı ile başvurunun disiplin hükümlerine riayet etmediği, resmi sıfatının gerektirdiği itibar ve güven duygusunu hizmet içinde olduğu kadar hizmet dışında da sağlaması gerekirken bu hususların özellikle hizmet dışında sarsıldığı, bu sebeple MİT'e intibak edemediğinin anlaşıldığı, milli istihbaratın önemi, özelliği ve hizmet gerekleri dikkate alındığında işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

21. Anılan karar, Danıştay Beşinci Dairesinin 30/12/2010 tarihli ve E.2008/5816, K.2010/7833 sayılı kararı ile MİT Müsteşarlığı yanında Başbakanlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının da davalı konumuna alınarak karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle usul yönünden bozulmuştur.

22. Ankara 7. İdare Mahkemesince bozma kararına uyulmuş, eksiklikler tamamlandıktan sonra verilen 21/11/2011 tarihli ve E.2011/524, K.2011/1816 sayılı karar ile dava reddedilmiştir. Kararın gerekçesi şöyledir:

"Dava dosyası ile soruşturma dosyasının birlikte incelenmesinden, davacının 15.04.1996 tarihinde Teşkilat emrine atandığı, 06.08.2002 tarihinde yurtdışı sürekli göreve atandığı, yurtdışında görev yaptığı sırada yürüttüğü faaliyetler konusundaki hatalı davranışlarını zamanında Müsteşarlık makamına bildirmediği, daha önce evlenme talebinde bulunduğu ancak Müsteşarlık makamınca evlenmesi uygun görülmeyen bir bayanla olan beraberliğini yurt dışında da sürdürdüğü, bu faaliyetlerinin görev yaptığı yabancı ülke gizli servisi tarafından deşifre edilmesi nedeniyle hakkında soruşturma açıldığı, söz konusu soruşturma sonucunda; üzerine atılı fiillerin sübuta erdiğinin tespit edildiği, bunun üzerine disiplin hukuku yönünden 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırıldığı ve bu cezanın kesinleştiği; idari yönden ise başka bir kurum veya kuruluşa naklen atanması için Başbakanlığa teklifle bulunduğu, Başbakanlığın 26.7.2005 tarihli yazısı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşüne istinaden Sanayi ve Ticaret Bakanlığı emrine atandığı, anılan atama işleminin iptali istemiyle de bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının, üzerine atılı fiilleri ikrar ettiği, dolayısıyla da fiillerin sübuta erip ermediği hususunda tartışma bulunmadığı, anılan fiilleri işlemesi nedeniyle MİT Personel Yönetmeliği hükümlerine göre Teşkilata intibak edemediği yolunda karar verildiği görülmektedir.

Bu durumda, davalı idarenin kendine ait özellikleri gözetilerek düzenlenen Personel Yönetmeliğinde, davacının fiilleri nedeniyle yapılacak işlemler açık olarak belirlenmiş olup, Yönetmelik hükümleri ve soruşturma

raporu doğrultusunda tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.”

23. Anılan karar, Danıştay Beşinci Dairesinin 3/4/2013 tarihli ve E.2012/3170, K.2013/2635 sayılı kararı ile onanmıştır.

24. Başvurucunun karar düzeltme istemi, aynı Dairenin 26/3/2014 tarihli ve K.2014/2517 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

25. Bu karar 9/5/2014 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir. Başvurucu 5/6/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

26. 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun "Tanımlar" kenar başlıklı 2. maddesi şöyledir:

“Bu Kanunda geçen deyimlerden;

a) *MİT: İstihbarat Teşkilatının kısaltılmış adını,*

b) *MİT mensubu: Bu Kanun veya bu Kanuna göre çıkarılmış yönetmeliklerde yazılı görevleri yerine getirmekle görevlendirilmiş MİT personeli ile diğer görevlileri,*

c) *MİT personeli;*

1. *MİT'in kadrosuna dahil memurları,*

2. *Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında olup MİT'de görevlendirilenleri,*

3. *MİT'de çalıştırılan sözleşmeli personeli,*

İfade eder....”

27. 2937 sayılı Kanun'un başvuru konusu işlemin tesis edildiği tarihteki şekliyle "Millî İstihbarat Teşkilatının görevleri" kenar başlıklı 4. maddesi şöyledir:

“Millî İstihbarat Teşkilatının görevleri şunlardır;

a) *Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milleti ile bütünlüğüne, varlığına, bağımsızlığına, güvenliğine, Anayasal düzenine ve milli gücünü meydana getiren bütün unsurlarına karşı içten ve dıştan yöneltilen mevcut ve muhtemel faaliyetler hakkında milli güvenlik istihbaratını Devlet çapında oluşturmak ve bu istihbaratı Cumhurbaşkanına, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ile gerekli kuruluşlara ulaştırmak.*

b) *Devletin milli güvenlik siyasetiyle ilgili planların hazırlanması ve yürütülmesinde; Cumhurbaşkanına, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ile ilgili bakanlıkların istihbarat istek ve ihtiyaçlarını karşılamak.*

c) *Kamu kurum ve kuruluşlarının istihbarat faaliyetlerinin yönlendirilmesi için Millî Güvenlik Kurulu ve Başbakanlık tekliflerinde bulunmak.*

d) *Kamu kurum ve kuruluşlarının istihbarat ve istihbarata karşı koyma faaliyetlerine teknik konularda müşavirlik yapmak ve koordinasyonun sağlanmasında yardımcı olmak.*

e) *Genelkurmay Başkanlığınca Silahlı Kuvvetler için lüzum görülecek haber ve istihbaratı, yapılacak protokole göre Genelkurmay Başkanlığına ulaştırmak.*

f) *Millî Güvenlik Kurulunda belirlenecek diğer görevleri yapmak.*

g) *İstihbarata karşı koymak.*

Milli İstihbarat Teşkilatına bu görevler dışında görev verilemez ve bu teşkilat Devletin güvenliği ile ilgili istihbarat hizmetlerinden başka hizmet istikametlerine yöneltilemez. Milli İstihbarat Teşkilatı birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları Başbakanca onaylanacak bir yönetmelikte belirtilir.”

28. 2937 sayılı Kanun'un "Kadro" kenar başlıklı 9. maddesi şöyledir:

“Milli İstihbarat Teşkilatının fiili kadrosu, her yıl MİT Müsteşarlığınca tespit olunur ve Başbakan tarafından onaylanır.”

29. 2937 sayılı Kanun'un "Memur ve sözleşmeli personel" kenar başlıklı 10. maddesi şöyledir:

“MİT kadrolarında istihdam edilen memurlar, bu Kanunda belirtilen özel hükümler dışında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.

MİT'de istihdam edilen sözleşmeli personelin istihdam şekli, sözleşme esasları, alacakları ücretlerin taban ve tavanı ile sağlık işlerine ait esaslar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesindeki sözleşmeli personel istihdamına ilişkin şartlar aranmaksızın, yönetmelikle düzenlenir.”

30. 2937 sayılı Kanun'un "Başka kuruma nakil" kenar başlıklı 19. maddesi şöyledir:

“MİT fiili kadrosuna dahil personelden teşkilatın özelliği ve hizmetin gerekli kıldığı şart ve vasıflar göz önüne alınarak teşkilata intibak edemedikleri üstlerince tescil edilenler, MİT Müsteşarının teklifi ve Başbakanın uygun görmesi üzerine genel hükümlere göre başka bir kurum veya kuruluşla naklen atanırlar.”

31. 2937 sayılı Kanun'un "Personele ilişkin özel hüküm" kenar başlıklı 12. maddesi şöyledir:

“MİT personelinin görev, yetki ve sorumlulukları genel hükümlere ilave olarak nitelikleri, atama ve hizmet süreleri, yer değiştirme esasları ile teşkilata alınma usul ve şartları ve teşkilatla ilişkilerinin kesilmesi gibi hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

32. 2937 sayılı Kanun'un "Yönetmelikler" kenar başlıklı 32. maddesi şöyledir:

“Bu Kanunun muhtelif maddelerinde çıkarılması öngörülen yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde MİT Müsteşarlığınca hazırlanacak Başbakan tarafından onaylanmak suretiyle yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler Resmi Gazete'de yayımlanmaz.”

33. 8/10/1998 tarihinde Başbakan onayı ile yürürlüğe konulan Millî İstihbarat Teşkilatı Personel Yönetmeliği'nin "Uyulması Zorunlu Teşkilat Şart ve Vasıfları" kenar başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“...

m) Nişanlanacağı veya evleneceği kişi hakkında en az bir ay önce Müsteşarlığa başvuruda bulunmak ve izin almak...,

...

p) Millî İstihbarat Teşkilatı Mensuplarına Mahsus Ant İçme Belgesi'nde (Ek-1) belirtilen hususlara riayet etmek,

r) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun, Ödev ve Sorumluluklar ile ilgili 6-16 ncı maddelerinin ruhuna aykırı davranmamak,

34. Aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları şöyledir:

"Makam, unvan ve görev süresi ne olursa olsun Teşkilat Şart ve Vasıflarına aykırılık, personel için Teşkilata intibaksızlık nedeni sayılır.

Teşkilat Şart ve Vasıflarına uymayanlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125 nci ve/veya 2937 sayılı Kanun'un 19 uncu maddesi hükümleri uygulanır."

35. 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Bir sınıftan başka bir sınıfa geçme" kenar başlıklı 71. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"Kurumlar, memurlarını meslekleri ile ilgili sınıftan genel idare hizmetleri sınıfına veya genel idare hizmetleri sınıfından meslekleri ile ilgili sınıfa, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle atayabilirler...."

36. 657 sayılı Kanun'un 76. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

37. Mahkemenin 21/9/2016 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

38. Başvurucu, yurt dışı göreviyle ilgili olarak, kendisinden önce aynı görevi yürütenlerin yaptıkları hataların kendisine yüklendiğini, görev yaptığı süre içinde MİT'e bağlı kaldığını ve çok başarılı çalışmaları olduğunu, naklen atama işlemi gerçekleştirilirken kariyer ve liyakat ilkelerine uyulmadığını, evlenmesine izin verilmeyen kişi hakkında yaptırılan güvenlik soruşturması raporunun, objektif olmayan, kişiden kişiye değişebilen unsurlar içerdiğini ve suçun şahsiliği ilkesi ile güvenlik soruşturmasına dair mevzuata aykırı olduğunu, MİT Müsteşarlığınca evlenmesi uygun görülmeyen A.Ö. ile evlenmesinin atama işlemine dayanak alınması suretiyle Anayasa'nın 20., 24., 25. ve 40. maddelerinde tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü; ihlalin tespiti talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

39. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16).

40. İdare tarafından başvurunun atama işlemine dayanak olarak iki sebep gösterilmiştir. Bunlardan birincisi, MİT Müsteşarlığı tarafından başvurunun yurt dışı görevine ilişkin eksiklik veya hata olarak değerlendirildiği anlaşılan, başvurunun özel hayatıyla hiçbir bağlantısı olmayan, tamamen yurt dışı istihbarat uzmanı göreviyle ilgili eylem ve faaliyetleridir. İkincisi ise evlenmesine izin verilmeyen kişiyle evlenmiş olmasıdır.

41. Başvurucunun evlenmek istediği A.Ö. isimli kişi hakkında yaptırılan güvenlik soruşturması, bireysel başvuruya taşınan uyumsuzluğun doğrudan konusu değildir. Bununla birlikte, bakılan bireysel başvurunun konusu, görevine ilişkin konuların yanı sıra evlenmesine izin verilmeyen kişiyle evlenmiş olmasının, dolayısıyla özel ve aile hayatına ilişkin unsurların başvurunun naklen atanması işlemine dayanak

alınması suretiyle özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiği iddialarıdır. Bu yüzden bireysel başvuru incelemesi bu çerçevede, daha açık ifadeyle A.Ö. isimli kişi hakkında yaptırılan güvenlik soruşturmasına yönelik iddialar bakımından değil, ancak çalıştığı kurum tarafından herhangi bir sebeple de olsa, evlenmesine izin verilmeyen kişiyle gizli şekilde evlenmesi sebep gösterilerek istihbarat uzmanı görevine son verilmesi ve başka kuruma atanması işleminin özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı üzerindeki etkileri bakımından yapılmıştır.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

42. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

43. Başvurucu, özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

44. Bakanlık görüşünde, güvenlik soruşturmasının başvuru hakkında değil başvuru evlenmek istediği üçüncü kişi hakkında yapıldığını dolayısıyla güvenlik soruşturmasının başvuru özel hayatının gizliliğini ihlal ettiği yönündeki iddialarını içeren başvurusunun kişi bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez olduğu, başvuru daha fazla sadakat ve özen borcu altında çalışılmasını gerekli kılan MİT Müsteşarlığına haber vermeden evlenmesi dolayısıyla başvuruya konu atama işlemi tesis edilmesi konusunda ise, eğer Anayasa Mahkemesince özel hayata saygı hakkına müdahale olduğu tespit edilirse istihbarat uzmanı olarak yürüttüğü görevin niteliği dikkate alındığında müdahalenin demokratik toplumda gerekli ve ölçülü olduğu bildirilmiştir.

45. Başvurucu Bakanlık görüşüne karşı cevabında önceki iddialarını tekrar etmiştir.

a. Genel İlkeler

46. Anayasa'nın "Özel hayatın gizliliği" kenar başlıklı 20. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz."

47. Anayasa'nın "Ailenin korunması ve çocuk hakları" kenar başlıklı 41. maddesi şöyledir:

"Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır."

48. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "Özel ve aile hayatına saygı hakkı" kenar başlıklı 8. maddesi şöyledir:

"(1) Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

(2) *Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir."*

49. Sözleşme ve buna ek protokoller, kamu hizmetine girmeyi, belli bir mesleği icra etmeyi garanti altına almaz. Ancak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), devlet memuru olarak atanan bir kişinin işten çıkarılmasına ilişkin olarak söz konusu işten çıkarılmanın 8. madde dâhil olmak üzere Sözleşme uyarınca korunan haklarını ilgilendirmesi durumunda, ilgili haklarla bağlantı kurarak bir inceleme yapılması gerektiğine tutarlı bir şekilde karar vermiştir (Benzer yöndeki AİHM kararları için bkz. *Glaserapp/Almanya*, B. No: 9228/80, 28/8/1986, § 49; *Kosiek/Almanya*, B. No: 9704/82, 28/8/1986, § 35; *Wille/Lihtensteyn* [BD], B. No: 28396/95, 28/10/1999, § 41, *Özpınar/Türkiye*, B. No: 20999/04, 19/10/2010, § 43-45; *Oleksandr Volkov/Ukrayna*, B. No: 21722/11, 9/1/2013, § 165-167; *Sidabras ve Dziautas/Litvanya*, B. No: 55480/00, 59330/00, 27/7/2004, §§ 46, 67; *Dahlab/İsviçre*, (k.k.) B. No: 42393/98, 15/2/2001).

50. Özel hayat "özel bir sosyal hayat" sürdürmeyi yani kişinin sosyal kimliğini geliştirme hakkı anlamında bir "özel hayatı" güvence altına almaktadır. Bu yönü ile değerlendirildiğinde bahsi geçen hak, ilişki kurmak ve geliştirmek üzere çevresinde bulunanlarla temas kurma hakkını da içermektedir (*Serap Tortuk*, B. No: 2013/9660, 21/1/2015, § 31). AİHM kararlarında mesleki hayat çerçevesinde yürütülen faaliyetlerin "özel hayat" kavramı dışında tutulamayacağı belirtilmektedir. Özel hayata dair hususların belli bir meslek için değerlendirme kriteri olarak alınması durumunda mesleki hayat ile özel hayatın iç içe geçtiği söylenebilir. Dolayısıyla mesleki hayat, kişinin diğerleriyle etkileşim alanını oluşturduğundan kamusal alanda dahi olsa özel hayat kapsamında ele alınabilir. Mesleki hayata getirilen sınırlamalar, bireyin sosyal kimliğini ve yakınlarında bulunan insanlarla olan ilişkilerini etkilediği ölçüde Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamına girebilmektedir. Bu noktada belirtmek gerekir ki insanların büyük çoğunluğu, dış dünya ile olan ilişkilerini geliştirme olanaklarını en çok mesleki hayatları çerçevesinde yürüttükleri faaliyet kapsamında elde etmektedir (*Bülent Polat* [GK], B. No: 2013/7666, 10/12/2015, § 62; *Ata Türkeri*, B. No: 2013/6057, 16/12/2015, § 31; benzer yöndeki AİHM kararları için bkz. *Özpınar/Türkiye*, 5; *Niemietz/Almanya*, B. No: 13710/88, 16/12/1992, § 29; *Fernández Martínez/İspanya* [BD], B. No 56030/07, 12/6/2014, § 109).

51. Anayasa'da evlenme hakkı ile ilgili açık bir normatif düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte bu hakkın Anayasa'da yer verilen bazı hükümlere ilişkin olduğunun kabulü mümkündür. Bu bağlamda Anayasa'nın 20. ve 41. maddeleri, evlenme ve aile kurma hakkı açısından önemli birer normatif dayanaktır. Zira evlenmek veya evlenmemek kişinin özel yaşamının ve aile yaşamının bir parçasını oluşturmakta, bu yönüyle söz konusu hak Anayasa'nın 20. maddesinde yer verilen özel ve aile hayatına saygı hakkının bir görünümünü oluşturmaktadır. Söz konusu hakla bağlantılı bir diğer hüküm ise Anayasa'nın 41. maddesi olup belirtilen madde metninde de açıkça evlenme hakkından bahsedilmemekle birlikte, madde gerekçesinde yer alan "*Ailenin korunması fikrinin, her şeyden önce Medenî Kanun anlamında evliliklerin kurulmasını yaygınlaştırmak ve kolaylaştırmak olduğu şüphesizdir.*" ifadesinden yola çıkarak

amaçsal bir yorum ile belirtilen hakkın varlığı sonucuna ulaşılabilir (*Hüseyin Kesici*, B. No: 2013/3440, 20/4/2016, § 44).

52. Aynı yorum aile kurma hakkı açısından da geçerlidir. Anayasa'nın 20. maddesi aile kurma hakkını değil daha önce gerçekleşen bir evlilikle ortaya çıkan aile yaşamına saygıyı korumakla birlikte aile kurma hakkı da kişinin özel yaşamına ve aile yaşamına ilişkin bir konu olduğundan bu kavramlara saygı hakkı, aile kurma hakkını da içermektedir. Bu kapsamda Anayasa'nın 41. maddesinin ilk iki fıkrasında "*Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.*" ifadelerine yer verilmiştir. Söz konusu düzenleme de aile kurma hakkına değil kurulmuş bir ailenin devlet tarafından korunmasına yer vermekle birlikte madde gerekçesinde yer verilen "*Ailenin korunması fikrinin, her şeyden önce Medenî Kanun anlamında evliliklerin kurulmasını yaygınlaştırmak ve kolaylaştırmak olduğu şüphesizdir.*" ifadesinden aile kurma hakkının elde edilmesi mümkündür (*Hüseyin Kesici*, § 45).

53. Anayasa Mahkemesi birçok kararında Anayasa'nın 41. maddesinde aile kurumunun özel olarak düzenlendiğini, anayasal güvenceye bağlandığını ve korumaya alındığını ifade ederek aile kurma hakkının da korumaya alınmasını mümkün kılmıştır. Mahkemeye göre aileyi Türk toplumunun temeli olarak tanımlayan Anayasa'nın 41. maddesinde, ailenin birey ve toplum hayatındaki önemine işaret edilmiş; devlete, ailenin korunması için gerekli düzenlemeleri yapması ve teşkilâtı kurması konusunda ödevler yüklenmiştir. Böylece aile kurumuna anayasal koruma sağlanmıştır (AYM, E.2005/26, K.2008/105, 15/5/2008; E.1999/35, K.2002/104, 12/11/2002; E.2013/158, K.2014/68, 27/3/2014).

54. Evlenme hakkı, Sözleşme'nin 12. maddesinde ayrıca düzenlenmiş olup bu hak Sözleşme'nin 8. maddesinde yer verilen özel ve aile yaşamına saygı hakkı ile yakından ilişkilidir. Bununla birlikte Sözleşme'nin 8. maddesinin koruduğu aile yaşamı kavramı yalnızca resmî evlilik ilişkisi sonucunda ortaya çıkan aile yaşamı ile sınırlı olmayıp kişilerin evlenmiş olduğu durumlarda mevcut evlilik yaşantısına yönelik müdahaleler de 8. madde kapsamında değerlendirilmektedir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Schober/Avusturya*, (k.k.), B. No: 34891/97, 9/11/1999, § 1).

b. Genel İlkelerin Somut Olaya Uygulanması

i. Müdahalenin Varlığı

55. AİHM, mesleki hayat çerçevesinde kişilerin özel hayatı hakkında sorgulanmasının ve bunun doğurduğu idari sonuçların, buna ek olarak kişilerin davranış ve tutumları gerekçe gösterilerek görevden alınmalarının özel hayata saygı hakkına yapılmış bir müdahale oluşturduğunu vurgulamaktadır (*Özpınar/Türkiye*, § 47).

56. Somut başvuruda, kamu makamlarının işlemleri ve uygulamaları neticesinde başvurunun evlenmesi uygun görülmeyen kişiyle evlenmesinin engellenmediği, ancak başvurunun bu evliliği gerçekleştirmesi nedeniyle bazı yaptırımlara tabi tutulduğu görülmektedir.

57. Somut olayda, MİT Müsteşarlığı tarafından evlenmesine izin verilmeyen kişiyle evlenmiş olması, istihbarat uzmanı görevine son verilerek başka kuruma atanması işlemine dayanak alındığından başvurunun çalışma hayatını etkilediği anlaşılmış olup bu şekilde Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel ve aile hayatına saygı hakkına müdahalede bulunulduğu sonucuna varılmıştır.

ii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

58. Anayasa'nın 20. maddesinin ikinci fıkrasında, çeşitli nedenlerle özel hayatın korunması hakkına sınırlamalar getirilebileceği belirtilerek bu hakkın mutlak olmadığı kabul edilmiştir (*Sevim Akat Eşki*, B. No. 2013/2187, 19/12/2013, § 33). Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da "temel hak ve hürriyetlerin doğasından kaynaklanan bazı sınırları bulunduğu gibi Anayasa'nın başka maddelerinde yer alan kurallar da temel hak ve hürriyetlerin doğal sınırını oluşturur. Bir başka deyişle, temel hak ve özgürlüklerin kapsamının ve objektif uygulama alanının her bir norm yönünden bağımsız olarak değil Anayasa'nın bütünü içerisindeki anlama göre belirlenmesi gerekir" ifadesine yer verilmiştir (AYM, E.2012/100. K.2013/84, 4/7/2013).

59. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

60. Belirtilen Anayasa hükmü, hak ve özgürlükleri sınırlama ve güvence rejimi bakımından temel öneme sahip olup Anayasa'da yer alan bütün hak ve özgürlüklerin yasa koyucu tarafından hangi ölçütler göz önünde bulundurularak sınırlandırılabilirliğini ortaya koymaktadır. Anayasanın bütünselliği ilkesi çerçevesinde Anayasa kurallarının bir arada ve hukukun genel kuralları göz önünde tutularak uygulanması zorunlu olduğundan belirtilen düzenlemede yer alan başta kanun ile sınırlama kaydı olmak üzere tüm güvence ölçütlerinin, Anayasa'nın 20. maddesinde yer verilen hakların kapsamının belirlenmesinde de gözetilmesi gerektiği açıktır (*Sevim Akat Eşki*, § 35).

61. Dolayısıyla özel hayata ve aile hayatına saygı hakkına yönelik müdahalelerin incelemesinde kanunilik ve müdahaleyi haklı kılan sebeplerin var olup olmadığı her somut olayın kendi koşulları içinde değerlendirilmelidir.

Kanunilik

62. Hak ve özgürlüklerin kanunla sınırlanması ölçütü anayasa yargısında önemli bir yere sahiptir. Hak ya da özgürlüğe bir müdahale söz konusu olduğunda öncelikle tespiti gereken husus, müdahaleye yetki veren bir kanun hükmünün, yani müdahalenin hukuki bir temelini mevcut olup olmadığıdır (*Sevim Akat Eşki*, § 36).

63. Somut olayda başvuruçunun naklen atanması işlemi, 2937 sayılı Kanun'un 12., 19. maddeleri ve 657 sayılı Kanun'un 71. maddesine göre tesis edilmiştir. 2937 sayılı Kanun'un "Tanımlar" kenar başlıklı 2. maddesinde MİT mensubunun, Kanun'un ve Kanun'a göre çıkarılmış yönetmeliklerde yazılı görevleri yerine getirmekle görevlendirilmiş MİT personeli ile diğer görevlileri ifade ettiği belirtilmiştir.

64. Bunun yanı sıra 2937 sayılı Kanun'un 12. maddesinde MİT personelinin görev, yetki ve sorumlulukları, genel hükümlere ilave olarak nitelikleri, atama ve hizmet süreleri, yer değiştirme esasları ile teşkilata alınma usul ve şartları ve teşkilatla ilişkilerinin kesilmesi gibi hususların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda çıkarılan Milli İstihbarat Teşkilatı Personel Yönetmeliği'nin "Uyulması Zorunlu Teşkilat Şart ve Vasıfları" kenar başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde, MİT personelinin nişanlanacağı veya evleneceği kişi hakkında en az bir ay öncesinden Müsteşarlığa başvuruda bulunmaları ve izin almaları zorunlu tutulmuş, aynı

maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında ise Teşkilat şart ve vasıflarına aykırılığın personel için Teşkilata intibaksızlık nedeni sayılacağı ve Teşkilat şart ve vasıflarına uymayanlar hakkında 657 Kanun'un 125. ve/veya 2937 sayılı Kanun'un 19. maddesi hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

65. Bu kapsamda başvurunun özel ve aile hayatına saygı hakkına yapılan müdahalenin kanuni bir dayanağının mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Anılan Kanun hükümlerinin MİT personeline yönelik düzenlemelere ilişkin temel çerçeveyi ortaya koymakla birlikte özellikle uygulama koşulları ve usuli ayrıntıları düzenleyici işlemlere bıraktığı anlaşılmıştır. Söz konusu Kanun hükümleri çerçevesinde çıkarılan Yönetmeliğin ise, MİT personelinin gerek görevine ilişkin ve gerekse özel hayatında uyması gerekli koşullar bakımından yeterli açıklıkta hükümler içerdiği, başvuru açısından yeterli derecede ulaşılabilir ve öngörülebilir olduğu kanaatine varılmıştır. Bu durumda söz konusu düzenlemelerin “kanunilik” ölçütünü karşıladığı sonucuna varılmıştır.

Meşru Amaç

66. 2937 sayılı Kanun'un 4. maddesinde MİT'in görevleri sayılmış ve bu görevler arasında ülkenin varlığına, bağımsızlığına, güvenliğine ve anayasal düzenine karşı içten ve dıştan yöneltilen mevcut ve muhtemel faaliyetler hakkında millî güvenlik istihbaratını devlet çapında oluşturma ve istihbarata karşı koyma görev ve sorumluluğunun da bulunduğu belirtilmiştir.

67. Bu bağlamda özellikle devlet sırlarının korunması kaygısı ve istihbari nedenlerden kaynaklandığı anlaşılan söz konusu düzenlemenin öngörülmesinde kamu yararı bulunduğu açıktır. MİT Müsteşarlığında görev yapan kişilerin yürüttüğü görevlerin ülkenin çıkarlarına yönelik hassas konumu nedeniyle istihdam edilen personelin kendisi, eşleri ve eş adayları hakkında güvenlik açısından sakınca doğurabilecek bir hâlin bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla düzenleme yapılması, bu kapsamda personele bazı yükümlülükler öngörülmesi ve bu yükümlülüğe aykırı davranışın da yaptırıma bağlanması millî güvenliğin korunması meşru amacını taşımaktadır.

Demokratik Bir Toplumda Gerekli Olma ve Ölçülülük

68. Anayasa'nın 13. maddesinde bireyin temel haklarına yapılan müdahalenin değerlendirilmesinde demokratik toplumda gereklilik, hakkın özü ve ölçülülük unsurlarına riayet edilmesi şeklinde üç ayrı güvence ölçütüne yer verilmiştir (*Marcus Frank Cerny* [GK], B. No: 2013/5126, 2/7/2015, § 70).

69. Çağdaş demokrasiler, temel hak ve özgürlüklerin en geniş ölçüde sağlanıp güvence altına alındığı rejimlerdir. Temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunup onları büyük ölçüde kısıtlayan veya tümüyle kullanılamaz hale getiren sınırlamaların demokratik toplum düzeninin gerekleriyle de bağdaştığı kabul edilemez. Demokratik hukuk devletinin amacı kişilerin hak ve özgürlüklerden en geniş biçimde yararlanmalarını sağlamak olduğundan yasal düzenlemelerde insanı öne çıkaran bir yaklaşımın esas alınması gerekir. Bu nedenle getirilen sınırlamaların yalnız ölçüsü değil, koşulları, nedeni, yöntemi ve kısıtlamaya karşı öngörülen kanun yolları gibi unsurların tamamı demokratik toplum düzeni kavramı içinde değerlendirilmelidir (*Serap Tortuk*, B. No: 2013/9660, 21/1/2015, § 46).

70. Hakkın özü, dokunulduğunda söz konusu temel hak ve özgürlüğü anlamsız kılan asli çekirdeği ifade etmekte olup bu yönüyle her temel hak açısından kişiye dokunulmaz asgari bir alan güvencesi sağlamaktadır. Bu çerçevede hakkın kullanılmasını önemli ölçüde güçleştiren, hakkı kullanılamaz hâle getiren veya ortadan

kaldırılan sınırlamaların, hakkın özüne dokunduğu kabul edilmelidir. Özel hayata saygı hakkı bağlamında da bu hakkın ortadan kaldırılması, kullanılamaz hâle getirilmesi veya kullanılmasının aşırı derecede güçleştirilmesi sonucunu doğuran müdahalelerin bu hakkın özünü zedeleyeceği açıktır. Ölçülülük ilkesinin amacı da temel hak ve özgürlüklerin gereğinden fazla sınırlandırılmasının önlenmesidir. Anayasa Mahkemesi kararları uyarınca ölçülülük ilkesi, sınırlama için kullanılan aracın sınırlama amacını gerçekleştirmeye uygun olmasını ifade eden elverişlilik, sınırlayıcı önlemin sınırlama amacına ulaşmak bakımından zorunlu olmasına işaret eden zorunluluk ve araçla amacın orantısız bir ölçü içinde bulunmaması ile sınırlamanın ölçüsüz bir yükümlülük getirmemesini ifade eden oranlılık unsurlarını içermektedir (AYM, E.2012/100, K.2013/84, 4/7/2013; *Marcus Frank Cerny*, § 72).

71. Belirtilen ölçütlere riayetle bir sınırlandırma yapılıp yapılmadığının tespiti için müdahale teşkil eden önlemin temelini oluşturan meşru amaç karşısında, bireye düşen fedakârlığın ağırlığının gözönünde bulundurulması ve gözetilen toplumun genel yararının gerekleri ile bireyin temel hakkının korunması arasında adil bir dengenin kurulup kurulmadığının belirlenmesi zorunludur. Anayasa'nın 13. maddesi vasıtasıyla Anayasa'da yer alan tüm temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması hususunda geçerli olan bu denge, özel ve aile hayatına saygı hakkının sınırlandırılmasında da gözönünde bulundurulmalıdır (*Marcus Frank Cerny*, § 73).

72. Başvuru konusu olay bakımından yapılacak değerlendirmenin temel eksenini, müdahaleye neden olan idari makamların ve derece mahkemelerinin kararlarında dayandıkları gerekçelerin özel hayata saygı hakkını kısıtlama bakımından "demokratik bir toplumda gerekli" ve "ölçülülük ilkesi"ne uygun olduğunun inandırıcı bir şekilde ortaya konulup konulmadığı olacaktır. Bu çerçevede bir müdahale, meşru amaçla orantılı bir müdahale olmalıdır.

73. Milli güvenliğin sağlanması meşru amacına yönelik olarak devletin demokratik toplumda zorunluluk çerçevesinde acil sosyal ihtiyacı belirlemek ve milli güvenliği koruma araçlarını seçmek hususunda takdir yetkisi oldukça geniştir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Leander/İsveç*, B. No: 9248/81, 26/3/1987, § 59, 60).

74. 2937 sayılı Kanun'un 4. maddesinde MİT'in görevleri sayılmış ve bu görevler arasında ülkenin varlığına, bağımsızlığına, güvenliğine ve anayasal düzenine karşı içten ve dıştan yöneltilen mevcut ve muhtemel faaliyetler hakkında milli güvenlik istihbaratını devlet çapında oluşturma ve istihbarata karşı koyma görev ve sorumluluğunun da bulunduğu belirtilmiştir.

75. MİT'e verilen bu görevlerin niteliği dikkate alındığında ise bunların, kişilerin temel hak ve özgürlüklerini, anayasal düzeni ve toplumun güvenliğini tesis etmekle görevli devletin varlığı, bağımsızlığı ve anayasal düzenin devamı yönünden önemli olduğu, dolayısıyla bu görevlerin etkin bir şekilde yürütülmesinde önemli bir kamu yararının bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır (AYM, E.2014/122, K.2015/123, 30/12/2015, § 47).

76. Kişinin kamu görevlisi olması, kendisine sağladığı birtakım ayrıcalıklar ve avantajların yanında bazı külfet ve sorumluluklara katlanmayı ve diğer kişilerin tabii olmadığı sınırlamalara tabii olmayı da gerektirmektedir. Kişi, kamu görevine kendi isteği ile girmekle bu statünün gerektirdiği ayrıcalıklardan yararlanmayı ve külfetlere katlanmayı kabul etmiş sayılmakta olup kamu hizmetinin kendine has özellikleri, bu avantaj ve sınırlamaları zorunlu kılmaktadır (*İhsan Asutay*, B. No: 2012/606, 20/2/2014, § 38).

77. Bu kapsamda MİT Müsteşarlığının millî güvenliğin sağlanması ve korunmasında üstlendiği görev dikkate alındığında milli güvenlik bakımından önemli kadrolarda çalışmak isteyenlerin diğer kişilerin tabi olmadığı bazı sınırlamalara tabi olmaları, bu görevi ifa edenlerin görevin güven, itibar ve saygınlığının gereği olarak katı meslek ilkelerine tabi tutulmaları normaldir. Kişiler ulusal güvenlikle ilgili birimlerde çalışmayı seçmekle birlikte girmiş oldukları statü gereğince sivillere getirilemeyecek bazı sınırlamaların kamu hizmetinin aksamadan ve etkin şekilde yürütülmesi ve disiplinin tesisi için kendileri açısından uygulanmasını kabul etmiş olmaktadır. Dolayısıyla milli güvenlik bakımından önemli kadrolarda istihdam edilecek personelde aranan nitelikler ve bu kişiler hakkında yasalarda öngörülen yükümlülük ve kısıtlamalar konusunda devletin daha geniş bir takdir yetkisine sahip olduğuna kuşku yoktur.

78. MİT Müsteşarlığında istihbarat uzmanı olarak operasyon yürütmek üzere yurt dışında görevlendirilmiş ve devletin hassas ve gizli bilgilerine sahip olan başvuruçunun MİT Müsteşarlığı tarafından yurt dışı görevine ilişkin eksiklik veya hata olarak değerlendirildiği görülen mesleki sebeplerin yanı sıra Müsteşarlık tarafından evlenmesi sakıncalı bulunan kişiyle kurumuna bildirmeden evlenmiş olması ve bu durumun yapılan disiplin soruşturmasıyla anlaşılması üzerine, istihbarat uzmanı görevine son verilerek başka kuruma uzman olarak naklen atanması işleminin, özellikle devlet sırlarının korunması kaygısı ve istihbarat görevinin güven, itibar ve saygınlığının gereklerinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan milli güvenliğin korunması ve sağlanmasına yönelik olarak daha sıkı kuralların geçerli olduğu bir statüde personel istihdam ederken devletin takdir yetkisinin daha geniş olduğu da dikkate alındığında başvuruçunun naklen atanması işleminin demokratik toplumda gerekli olduğu kabul edilmelidir.

79. Bunun yanı sıra başvuruçunun istihbarat uzmanı görevinden alınmakla birlikte derece ve kademesi korunarak bir başka kuruma uzman olarak atanmış olduğundan müdahalenin orantılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

80. Açıklanan nedenlerle Anayasa'nın 20. maddesinin ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Anayasa'nın 20. maddesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

C. Yargılama giderlerinin başvuruçunun üzerinde BIRAKILMASINA,

D. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/9/2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ